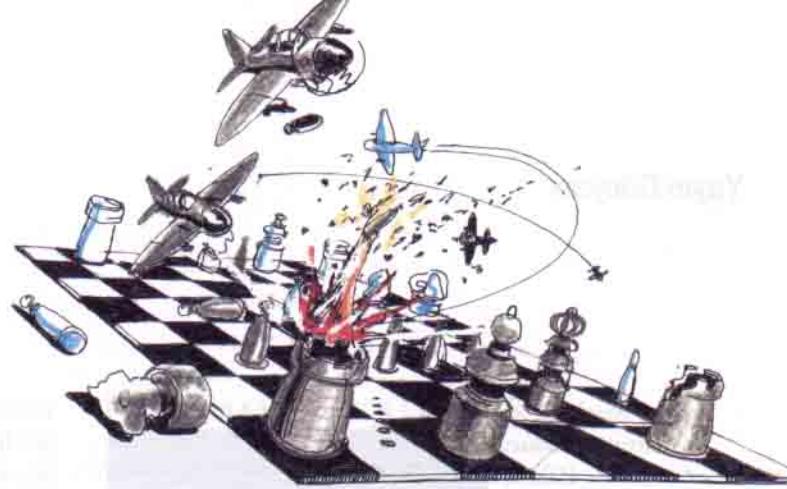

Kasparov + Short ve Karpovmanes(!)

"Satranç tamamıyla anlamsız bir şeydir. Sadece saçma bir oyundan ibaret." Bu sözleri ben söyleydim kimbilir neler olurdu neler? Satranç pantheonunda oturup ahkam kesenler, boğazda viskilerini yudumlayanlar bir peşime düşerlerdi ki sorma gitsin! Hiç kimse telaşa düşmesin, hiç kimse korkmasın, yukarıdaki cevize(!)leri (vecizeyi tersine çevirdim) ben yumurtlamadım! Times Dünya şampiyonluğu için Kasparov'la çarpışıp boyunun ölçüsünü alan, İngiliz büyükusta Nigel Short böyle söylüyor. Kasparov, Short'u "kendisinin şampiyonluk ünvanına uzun vadede en ciddi rakip" olarak gördüğünü söylemiştir. Ve böylece karşısına Karpov'a nazaran lokum gibi bir rakip, yanına ise para için herşeyi yapan kişiliği kendisindeninki gibi zayıf bir ortak almıştır. Bu olay, bana Dostoyevski'nin Karamazof Kardeşler romanı kahramanlarından İvan'ın "Tanrı yoksa herşey mubahittir," sözünü hatırlattı. Şimdiki genç büyükustaların çoğu "Para nerde biz orda!" diyecek Kasparov ile Short'un peşinden gidiyorlar. FIDE başkanı Campomanes'in Dünya şampiyonluğu maçını iptal etmesi ile başlayan olaylar bugüne kadar devam etti. Şu anda satranç dünyasında bir başbozukluk devam ediyor. Her kafadan bir ses çıkıyor. Herşeyden önce bir ünvan enflasyonu var. Times Dünya şampiyonu Kasparov "En büyük benim!" diyor. Spassky'i yenen Fischer "Şampiyon benim!" iddiasında. Karpov yanlışlığı olduğu gün gibi besbelli olan ve hatta kendisiyle Karpovmanes diye alay edilen FI-

DE başkanı Campomanes'in kabul ettiği resmi Dünya şampiyonu Karpov. Satranç gibi nezih bir spora siyaset karışırsa, paradan başka bir şey düşünmeyen büyükustalar söz sahibi olurlarsa, sonunda bugünkü kargaşa ortaya çıkar.

1982 Luzerne Olimpiyat'ta kimlik kartı olmadığı için İsviçre polisi tarafından içeri sokulmayan Kasparov'a kendi kimlik kartımı vererek polisden kurtarmıştım. Kasparov, Hübner'in karşısında oturduğu zaman göğsünde Türk gazetecisi Kahraman Olgaç'ın kimliği takılıydı. Dünya şampiyonu olduktan sonra Kasparov'un huyu değişti. Artık bizlere selam bile vermeyecek. Eski dostlarını arayıp soruyor.

Derdî başı FIDE'yi ortadan kaldırırmak. Short'a gelince o da başka bir alem. Satranççı beş yaşında iken sadece babasının nasıl oynadığını bakanak öğrenmiş. Yedi yaşına gelince babası elinden tutup Bolton'daki satranç kulübüne

götürmüştür fakat yaşı küçük diye içeri almamışlar. Böyle bir şey herhalde Rusya'da olmazdı. Nigel Short, ince, uzun boylu (1.82 cm.) ve "baby face" görünümünde sempatik ve güller yüzlü bir genç. Dehası tahsiline mani olmuş denilebilir, çünkü okulu 17 yaşında iken bırakmıştır. Matematik veya diğer bilimsel konularda hiç bir başarısı yoktur. Herkesin çekindiği Kasparov'dan hiç korkmadığını söylüyor. Raymond Keene -İngiliz büyükusta ve satranç yazarı- onun aşırı kendine güvenini tenkit ederek söyle söylüyor: "Bazen hatalar yapar. Çünkü bir şeyleri görmemiş olduğunu kabullenemem." Ne var ki Short da aynı tenkidi Dünya şampiyonu Kasparov'a yöneltiyor: "Oyununda büyük kusurlar var. Bu esas itibarıyla bir karakter meselesiştir. Fevalade egoist bir oyuncu! Bunu onu kültürtmek için söylemiyorum. Bunun anlamı satranç tahtasında veya tahta dışında durumunu fazlaca üstün

değerlendirebileceğidir..." Saçın görüntüsünün altında bir aslan karakteri yatıyor. Kaybettığı oyunlardan sonra söyle söylüyor: "Kafamı çimento karıştırıcısına koymam geliyor." Seçme turnuvalarında Rus oyuncuların taktığını Fischer gibi o da beğenmiyor. "Fischer haklıydı. Tabii ki Ruslar bir takım gibi oynuyorlar" diyor. Gördüğümüz kadarı ile Short, ne bir satranç delisi ve ne de Kasparov ya da Karpov gibi korkunç bir satranç hırsına sahiptir. Ancak satranççı çok rahat oynuyor. Kazanırken de kaybederken de yüzündeki ifade hiç değişmiyor. Rahmetli anımın deyişiyle "Aladağdan serin!" Florencio Campomanes'i 1974 Nice Olimpiyatı'nda tanıdım. Filipin milli takımında 1966 Havana Olimpiyatı'nda oynamış bir uluslararası ustası. Bizzat Nevzat Süer ve İlhan Onat'ın eski arkadaşı. Bunu nereden biliyorum. Bir toplantıda konuşturma yaparken salonda bulunan eski arkadaşla-

Satranç Federasyonu'nda Yeni Yönetim

Türkiye Satranç Federasyonu Yönetimi Kurulu seçildi: Emrehan Halıcı (Başkan), Kahraman Olgaç (Asbaşkan), Enis Bilyap, Uğur Gümüştekin, Tülin Gürsoy, Ahmet Hamdi Dereköy, Ali İpek, Bülent Pekand, Hayati Tunçer, Somay Tümerkan, Şükrü Yurdakan, yeni yönetimde yer almıyor.

Federasyonun 1994 hedefleri; satranç yurdumuzun her köşesinde daha yaygın halde getirmek, yurtçi ve yurtdışı faaliyetlerimizi artırmak, uluslararası turnuvalar düzen-

leme, sponsorlar aracılığıyla harici kaynaklar yaratmak, başarılı oyuncular için ödül ve teşvik esasları geliştirmek, satrançta kulüpleşmeyi desteklemek, satranç ligi oluşturmak, yabancı antrenörler getirmek, Hakem, antrenör ve oyunculara yönelik

eğitim faaliyetleri gerçekleştirmek, her yaştan ve her kesimden insanların ilgisini çekecek aktiviteler düzenlemek, medyalarda satranç faaliyetlerini geliştirici ve destekleyici, özendirici yayınlar yapmak olarak açıklandı.

rına isimleriyle hitap ederek gönüllerini alıyor.

Benimle de arası çok iyidi. Ne zaman ki satranç devlette bağlandı ve ben ilk Federasyon Başkanı oldum. Ondan sonra seyreyle sen gümbürtüyü! O olayda Campomanes, Karpov olayında olduğu gibi tarafsız kalacak yerde, kişisel ilişkileri doğrultusunda kararlar vererek, kendisine duyulan güveni kaybetti. Şimdi FIDE Yunanistan'a taşındı. Satranç olimpiyatlarına Yunanistan sahip çıktı. Fide'nin içinde ikinci başkan dostum Georgios Makropoulos'un yıldızı yükseliyor. Bir daha ki seçimlerde yeni bir FIDE başkanı bekleniyor. Son olaylar FIDE'de külah kapmış bir çok idarecinin en kısa zamanda değişeceğini gösteriyor. Ne demişler: Ne ekersen...onu bıgersin!

Büyükusta Devirenler!

1994 başında biten gelenekse Reggio Emilia turnuvasını yaşı kurt Macar Lajos Portisch (yaş:56) kazandı. Bu

turnuvaya katılan büyükustalarlardan Kozul ve Cebalo, genç İtalyan (IM) uluslararası ustaları tarafından biraz hırpalandılar. Böyle turnuvalarda IM, FM ya da ünvansız oyuncular büyükustaları yenerek ünvan kazanmak peşindedirler. Kırın kirana oyunları oynar, büyükustalara kök söktürürler. Çünkü kaybedecek bir şeyleri yoktur. Büyükusta deviren IM'lerin oyunları satrançseverler tarafından ilgiyle izlenilir. Çünkü olay "köpek isran insan!" haberi gibi ilginçtir. Yakın bir gelecekte bizde de büyükusta devirecek gençlerin yetişeceğine yürekten inanıyoruz.

Contin (2385) - Kozul (2595)
Reggio Emilia 1994

1.e4 g6 2.Ac3 Fg7 3.g3 Af6 4.Fg2 0-0
5.d3 c6 6.e4 d6 7.Age2 a6 8.a4 9.0-0 Af6
10.h3 e5 11.f4 Ad7 12.f5 Adc5 13.Fe3 Ah4
14.Ac1 b6 15.Aa2 d5 16.Ab4 ab4 17.ed5 cd5
18.Fd5 Ff5 19.g4 Fe6 20.Fa8 Va8 21.a5 Kd8
22.Vf3 e4 23.de4 Ad7 24.Ad3 ba5 25.b3 Fa1
26.Ka1 f5 27.gf5 Ff5 28.Ab4 Fe4 29.Vg4 Ff5
30.Vff4 Ad6 31.Fb6 Ah5 32.Vg5 Kd7 33.Ad5
h6 34.Ve3 Vf8 35.Ka5 Af6 36.Ka8 Va8 37.Aff
38.Kd7 Va1 39.Sf2 Fd7 40.Fd4 Va2
41.Sg5 g5 42.Vf3 Sgg6 43.Ve4 Ff5 44.Ve8 (1-0)

Manca (2390) - Kozul (2595)
Reggio Emilia 1994

1.e4 c5 2.c3 Af6 3.e5 Ad5 4.d4 cd4
5.Ac3 Af6 6.Fc4 e6 7.ed4 d6 8.0-0 Fe7 9.Ve2
0-0 10.Ac3 Ac3 11.be3 de5 12.de5 Vc7
13.Ve4 Fd7 14.Fd3 g6 15.Fh6 Kd8 16.Kf6

Fe8 17.Kad1 Kd5 18.e4 Kc5 19.Vf4 Kd8
20.Fg5 Fg5 21.Vg5 Ve7 22.Vf4 Sg7 23.b4 h5
24.Fc2 Ke8 25.Kc4 Ab4 26.Fb3 Kc5 27.Ag5
a5 28.a3 Af6 29.Ked4 Ac5 30.Fc2 Au4 31.Fa4
Fa4 32.K1d3 Fe2 33.Kd2 Ff5 34.f3 Va3
35.Sg2 Ve1 36.Ae6 Fe6 37.Vf6 Sg7 38.Kd8
g5 39.hg5 Ve1 40.Vh6 mat

Cebalo (2510) - Belotti (2410)

Reggio Emilia 1994

1.d4 Af6 2.Ac3 e6 3.c4 b6 4.Ac3 Fb7
5.a5 6.d5 Ad5 7.e3 Fe7 8.Fd3 0-0 9.0-0
c5 10.e4 Ac3 11.be3 Fa6 12.Ff4 Ve8 13.d5
cd5 14.ed5 Ff6 15.Kc1 Fd3 16.Vd3 e4
17.Vd2 Ad7 18.d6 Ac5 19.Kd1 Vf5 20.Ad4
Fd4 21.cd4 Ad3 22.Fg3 Vd5 23.Vc3 h6 24.a4
Kab8 25.Kb1 a6 26.h5 Kb7 27.Kfd1 b5
28.Va5 Ve6 29.ab5 ab5 30.Kd2 b4 31.Vf5 Kb5
32.Vg4 h5 33.Vd1 Vd5 34.Ke2 Vd4 35.Kc7 c3
36.d7 Kd5 37.Va4 Ac5 38.Vb4 Va2 39.Kc8
cb1V 40.Vb1 Vd1 (0-1)

XXV. Balkan Satranç Şampiyonası

11-21 Kasım 1993 tarihleri arasında Başkent Öğretmen Evi'nde yapılan 25. Balkan şampiyonasında; Bulgaristan birincisi, Yunanistan ikinci, Romanya üçüncü, Arnavutluk dördüncü ve Türkiye beşinci oldu. Genç satrançımız Zeki Ari, oynadığı 4 oyunda 3 puan alarak %75'lük skorla massasında birinci oldu. Zeki Ari gibi gençlerimize bir antrenör termin edildiği taktirde daha ba-

şarılı sonuçlar alacağımız açık- tır. Yeniden yapılan Türk- ye Satranç Federasyonu'nun bu konuda atılımlar yapacağı- ni umuyoruz. Zeki Ari'yi gös- terdiği üstün başarı için kut- luyor, Arnavut, Romen ve Yu- nan rakiplerini yendiği oyun- ları sunuyoruz.

Zeki Ari - A. Grakuci (Arnavutluk)
Ankara 1993, 25. Balkan şampiyonası

1.e4 Af6 2.Ac3 d6 3.d4 g6 4.e4 Fg7
5.Fc2 0-0 6.Af3 Fg4 7.Fe5 c6 8.0-0 Abd7
9.Vd2 Ff3 10.Ff3 Ke8 11.h3 c5 12.d5 c5
13.a3 a6 14.Vd3 b6 15.b4 Vc7 16.Kfc1 Kec8
17.Fe2 Sg8 18.Kb1 Kcb8 19.g3 Ag8 20.h4
h6 21.h5 g8 22.Sg2 Ad6 23.Kb2 Ad7
24.Kc1 Agf6 25.Fd1 Vc8 26.g4 Ag8 27.f3
Ac7 28.Fa4 Af6 29.Sg2 Sg8 30.hc5 bc5
31.Vc2 Ff8 32.Kb6 Kb6 33.Kb6 Vc7 34.Vb3
Ka7 35.Fd2 Sg7 36.Ab1 Ad7 37.Fd7 Vd7
38.Ac3 Ac8 39.Kh8 Fe7 40.Vs4 Ve7 41.Vb3
Fd8 42.Aa4 Vd7 43.Fe1 Vc7 44.Sf2 Vd7
45.Sg2 Vc7 46.Sd3 Vd7 47.Fc3 Vc7 48.Fa5
Va5 49.Kc8 Fe7 50.Ac3 Sg7 51.Sg2 Sg7
52.Va4 Va4 53.Aa4 Kb7 54.Ab2 Fb8 55.Kc6
a5 56.Ka6 Fe7 57.Ad1 Sg8 58.Ac5 Sg7 59.Af5
Sd7 60.Ah6 Sg7 61.Af5 Sg7 62.Ka8 (1-0)

G. Grigore (Romanya) - Zeki Ari
Ankara 1993, 25. Balkan şampiyonası

1.d4 Af6 2.c4 e6 3.Ac3 Fb4 4.Ff4 Fe3
5.be3 d6 6.Ve2 Ve7 7.Af3 Ac6 8.e3 h6 9.Fc2
0-0 10.Ad2 Ke8 11.Fg3 e5 12.d5 Ab8 13.e4
Abd7 14.f3 Kf8 15.Fh4 16.Af1 17.g4
Fd7 18.FF2 e6 19.Ac3 e5 20.ed5 Kfc8
21.Vd2 Aa4 22.c4 Kc7 23.0-0 Ah7 24.Sg2 Af8
25.Fc3 Ag6 26.Ah5 Sg7 27.Sh1 b6 28.Kg1
Kac8 29.g5 hg5 30.Fg5 Vf8 31.f4 ef4 32.Af4
h5 33.Ag6 fg6 34.Ve1 Ke4 35.Vh4 Sg8
36.Kaf1 Ff3 37.Kf5 gf5 38.Fe4 Ke4 39.Fe7
Vf7 40.Fd6 Ke4 41.Vg3 Ab6 42.Fc5 Ad5
43.Vb8 Ke8 44.Vb5 Ac3 45.Vc6 Vd5 46.Vd5
Ad5 47.Kd1 Ac3 48.Kd7 Ke1 49.Sg2 Ae4
50.Fd4 g5 51.a4 Ke2 52.Sg1 f4 53.h4 gh4

Kombinezon Okulu

I.Beyaz oynar kazanır.

III.Beyaz oynar kazanır.

V.Beyaz oynar kazanır.

II.Beyaz oynar kazanır.

IV.Siyah oynar kazanır.

VI.Beyaz oynar kazanır.

VII.Beyaz oynar kazanır.

VIII.Beyaz oynar kazanır.

Gözümleri 98. sayfadadır.

58... Ag3

54.Kg7 \$Q8 55.Kg4 h3 56.Kf4 \$e8 57.Kf3 Kg2 58.Sh1 Ag3 (Bak: Diyagram. Bu konumda Romen ululararası usta yaklaşan mağlubiyetin baskısından olacak ki birkaç adım sonra şapka bir hamle yaptı: 59.Kg2xg3!?) Zeki bu imkansız hamleini düzeltilince Grigore'nin hali görmeye degerdi: Saçılıktan neredeyse sandalyesinden yuvarlanacaktı. Aşında oyun bu imkansız hamleyle devam etse bile zaten Zeki'ye kazançlı. Bak: Diyagram)

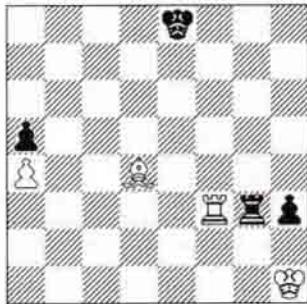
59.Kg3 (Grigore imkansız hamleyi geri alıp mecburi hamleyi yapıyor.) 59...Kg5 60.Fb6 Kg5 61.Sh2 Kh5 62.Fc7 \$d7 63.Fb6 \$c8 64.Ff2 \$b7 65.Fc1 \$a6 66.Fg3 Ke5 (1-0)

Zeki Arı - K. Moutousis (Yunanistan)

Ankara 1993, 25. Balkan şampiyonası

1.d4 Af6 2.c4 g6 3.Ac3 Fg7 4.e4 d6 5.Fc2 0-0 6.Af3 e5 7.0-0 Ac8 8.d5 Ac7 9.Ac1 Ae8 10.Fe3 f5 11.f3 f4 12.Ff2 h5 13.es5 g5 14.ed6 cd6 15.a4 Ag6 16.a5 Fh6 17.b4 Sh7 18.Ab5 a6 19.Aa3 Af6 20.Fb6 Ve8 21.Kc1 Kg8 22.Kc7 Sh8 23.b5 g4 24.bab6 25.Ac4 Vf8 26.Kc6 g3 27.h3 Ae8 28.Ad6 Fd7 29.Af5 Fe6 30.d6 Fg5 31.Fe4 Ae7 32.Ac7 Ve7 33.Fg8 Sg8 34.Vd3 \$g7 35.Ad3 Ff6 36.Fc5 Vf7 37.Vf7 \$f7 38.Fb6 Kc8 39.Kc1 \$e6 40.Ab4 \$d6 41.e7 Fe7 42.Aa6 \$d7 43.Ab8 \$e6 44.ad Fd6 45.a7 Ac7 46.Fc7 Fc7 47.Kc6 \$e7 48.a8V Fb6 49.\$f1 (1-0)

İşlenmemiş Mücevher!:
Yakup Bayram ilk kez milli

59.Kg2xg3?

olduğu Balkan şampiyonasında çok güzel yaratıcı oyuncular çıktı ve zaman zaman büyükusta rakiplerine soğuk terler döktürdü. Ama nedense bu performansı skora yansımadi. Aşağıdaki oyunda (son tur) büyükusta Grivas bir ara takımı kaptanının yanına gidererek hamle tekrarıyla berabere yapmak istediğini söylüyor ama 2. olabilmek için puana ihtiyacı olan Yunanlıların Rus antrenörü devam etmesini söyleyince oyunu sürdürmek zorunda kalmıştı. (Bu oyundan Balkan şampiyonasında ve bazı yayınlarında eksik basılmış. Tamamı aşağıda verilmiştir.)

E. Grivas (Yunanistan)-Yakup Bayram

Ankara 1993, 25. Balkan şampiyonası

1.d4 Af6 2.c4 c5 3.d5 e5 (Oyundan çok kısa bir süre önce - biraz da Aybar'ın etkisiyle)

- Yakup teorisini hakkında hemen hemen hiçbirşey bilmemişti Çek Benoni Savunması yapmaya karar veriyor. Bundaki amaç az bilinen bir sistem oynayarak rakibin teorik bilgisinden sıyrılmamak. Ama gelin görün ki bilmedikleri birsey var: Bu savunma aslında Grivas'ın repertuarının önemli bir bölümünü oluşturuyor.) 4.Ac3 d6 5.e4 Ff7 6.h3 0-0 7.g4 (Ve bu hamleyle birlikte Yakup'un teorik bilgisini bittiş. Artık oyadıkları açılış üzerinde olumsuz bir bırakısta kalarak tamamen kendi yeteneği ile başbağı...) 7...b5? (Oyun sırasında bunun yenilik olabileceğini düşünmüştük. Sanırıksız bir defa 1975'te bir Rus oyuncu tarafından oynamış. Yakup'un bu hamleyle başlayan ve ender görülen bir savunma teorik değer de taşyanı yaratıcı oyunu karşılıkla Grivas pabucusuna pahalı olduğunu anlıyor ve geri kalın hamleleri için epey vakti harciyor. Her iki oyuncunun da zaman sıkışmasına girdiği heyecanlı bir finali birlikte izleyelim.) 8.e5 ab 9.Ac3 ab5 10.Fb5 Aa6 11.Ad2 Ae8 12.Fe2 Fg5 13.Ac4 Fe1 14.Kc1 Kb8 15.h4 Ac7 16.Vd2 Fd7 17.a3 Ab5 18.Ab5 Fh5 19.Aa5 Fd7 20.b4 cb4 21.ab4 Vb6 22.Ac6 Af6 23.Ff3 Ka8 24.Fe4 Ka3 25.Vf2 Ke5 26.Sd2 Kd3 27.Se1 Ke3 28.Sf1 Fg4 29.Kc3 Ff3 30.Ve3 Vc3 31.Kc2 Fh1 32.Fd3 Ka8 33.b5 Ka1 34.Se2 Ag4 35.Kg3 Ka2 36.Sd1? Fe4? (36...Af2? 37.Kg4 Fd5 38.b6 Fe2 39.Sel1 Fa6 40.Ab4 Ka5 41.Aa6 Ka6 42.Kc4 43.b7 Kb6 44.Kc8 \$f7 45.b8V Kb8 46.Kb8 e4 47.Sd2 \$f6 48.Kc8 (1-0) Zaman sıkışmasında kaçan bir kazanç..)

Küpük üç oyuncunu üstün durumdayken (ikişi kesin kazanç) kaybederken tek galibiyetini Romen ululararası usta yarışına kaptı.

Yakup Bayram - R. Milu (Romanya)

Ankara 1993, 25. Balkan şampiyonası

1.d4 Af6 2.c4 g6 3.Ac3 Fg7 4.e4 d6 5.0-0.Fe3 Abd7 7.Vd2 c5 8.Ah3 cd4 9.Fd4 a6 10.Fc2 b6 11.0-0 Fb7 12.g4 e5 13.Fe3 Ac5 14.Kad1 Ac8 15.Ad5 Kb8 16.Ac5 Fa8 17.b4 Ac6 18.Ac6 fe6 19.Fg5 Vd7 20.Ae3 Vc7 21.Kc1 Ff6 22.Fe3 Fe7 23.Fd1 Kf7 24.Fb3 Ag7 25.Aa4 Vc6 26.c5 de5 27.be5 b5 28.Ab6 Kd8 29.Ve2 Fb7 30.Kfd1 Kdf8 31.Ad5 Fh4

32.Ab4 Vc8 33.c6 Fa8 34.Fc5 Ke8 35.Ff2 Ff2 36.Vf2 a5 37.Ad3 a4 38.Ac5 ab3 39.Af7 \$f7 40.Kd7 Ke7 41.Kc7 \$e7 42.Va7 \$f8 43.ab3 Ac8 44.c7 Fb7 45.Vb7 (1-0)

Y. Borici (Arnavutluk) - Nilüfer İpek

Ankara 1993, 25. Balkan şampiyonası

1.e4 c5 2.Ac3 Ac6 3.d4 cd4 4.Ac4 Af6 5.Ac3 e5 6.Af5 d5 7.Vf3 Ff5 8.Vf5 g6 9.Vf3 Ad4 10.Vd3 Fb4 11.ed5 Ad5 12.Fd2 Ke8 13.Ve4 0-0 14.Fd3 Fe3 15.be3 f5 16.Ve5 Ke8 17.ed4 Ke5 18.de5 Ve7 19.0-0 Ve5 20.Kf6 Vd4 21.Kab1 b6 22.Fg5 Vg4 23.h4 h6 24.Fh6 Vh4 25.Fd2 Vd4 26.Kb3 Af6 27.Kb4 Vd6 28.a5 Ag4 29.Ff4 Vc5 30.Fg3 Vc3 31.Kb1 Vd2 32.Fc4 \$g7 33.Fb3 Ke8 34.Fc4 f4 35.Fb5 fg3 36.fg3 Vf2 37.Shi Kh8 (0-1)

Aytuna Avinal - S. Vajda (Romanya)

Ankara 1993, 25. Balkan şampiyonası

1.d4 Af6 2.e4 c5 3.d5 b5 4.Ac3 bc4 5.Ac5 g6 6.Ac4 d6 7.Ac3 Fg7 8.e4 0-0 9.Fe2 Abd7 10.0-0 Ab6 11.Ac3 a6 12.Kb1 Vc7 13.Ac4 Ac4 14.Fe4 Fd7 15.Ve2 Vh7 16.a3 Kf8 17.f3 a5 18.Fe3 a4 19.e5 Ae8 20.FF4 Ff5 21.Ac4 de5 22.Fe3 Vc7 23.Kb1 Fe4 24.fe4 Ad6 25.Fd3 Vb7 26.Fc5 Vb2 27.Vb2 Kb2 28.Kb1 Kab8 29.g4 Fh6 30.Fb4 Ka2 31.Fd6 Kb1 32.Fb1 Kd2 33.Fc5 Pe3 34.Shi f6 35.Fc3 Ke2 36.Kel 1(0)

Gençler Dünya Şampiyonası

Hindistan'ın tarihi Calicut ilinde erkekler ve bayanlar Dünya şampiyonası ayrı ayrı yapıldı. Erkeklerde 51 gencin katıldığı şampiyonayı Yugoslav ululararası usta I. Miladinovich kazanarak "Gençler Dünya şampiyonu" ünline kavuştu. Elo bakımından fa-

2.Ac5 Ac8 (Boyz atıya e5 piyadeini istiyor. Siyah da piyadeini savunmayı)

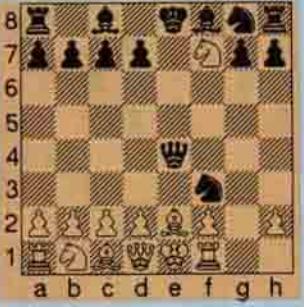
4.Ac5 Vg5 (Boyz e5 piyadeini alıyor suur bo kez e5 piyadeini istiyor. Siyah, Vezirini savunuyor bu piyadeyi de veriyor).

6.Kf1 Ve4 (Boyz, hizlasi distigittan anilar amra ortak çok gor).

5.Af7 Vg2 (Siyah Vezir, g2 piyadesini alarak tuzakçı oluşturuyor.)

7.Fe2 Af3 mat

Bir Tuzağım Oluşması

1.e4 e5 (Normal açılış hamlesi)

3.Fc4 Ad4 (Siyah, e5 piyadesini savunmak için vezirini.) Boyz, bedava piyadeyi hic dusunmeden atıyor.)

Dünya Satranç Şampiyonası

Timmun, Jan - Karpov, Anatoly
Jakarta 1993 Maçın 13. oyunu
 1.Af3 Af6 2.g5 d5 3.Fg2 e6 4.0-0 Fg4
 5.b3 Abd7 6.Fb2 c6 7.c4 Fd6 8.d3 0-0
 9.Abd2 Ve7 10.Ve2 e5 11.h3 FD 12.Af3
 Kfe8 13.e3 Fa3 14.Fa3 Va3 15.ed5 Ad5
 16.Kd5 f5 17.d4 e4 18.Ac5! Ac5 19.de5
 Ke5 20.Fe4 Ke4 21.Ve4 Ac3 22.Ve2 Ad1
 23.Kd1 Ve7 24.Kd4 Kd5 25.Ve4 Vb8 26.h4
 g6 27.Ve5 (1/2)

Karpov, Anatoly - Timman, Jan
Jakarta 1993 Maçın 14. oyunu
 1.d4 Af6 2.c4 e6 3.Ac3 fd5 4.Ac3 de4
 5.c4 Fb4 6.Fg5 c5 7.Fc4 cd4 8.Ad4 Fe3
 9.b3 Va5 10.Ab5 Ad4 11.Ff4! 0-0 12.0-0
 Ad7 13.Ac7 e5 14.Ac8 e4 15.Fd5! Ad6
 Fe4 Ac4 17.I3! Ac1 18.Vd6 Ad5 19.Kc1
 Fd6 20.Ac7 At7 21.Ve7 Ve7 22.Kc7 Fd5
 23.Kc5 Fe6 24.Kc7 Fd5 25.Kc5 Fe6
 26.Ka5 g6 27.Kb1 Ke8 28.h4 Ke7 29.Kb8
 Fe4 30.Ka4 Fe6 31.Kb6 h6 32.g3 g5
 33.Ka4 f5 34.Ka4 gh4 35.Kf4 h3 g6
 Fh3 37.Ka4 Ke3 38.Kh3 Kf3 39.Ka5 Fe6
 40.Kh1 h5 41.Kg5 Sh8 42.Ka1 h4 43.a4 (6)
 44.Kg2 Fd5 45.Kd2 Fe4 46.a5 Kh3 47.Ka4
 Fe6 48.Kc4 Kh1 49.Sf2 Fh5 50.Kc7 Se8
 51.Kd5 Kh1 52.Kh5 Sd8 53.Kc7 (1-0)

Timman, Jan - Karpov, Anatoly

Jakarta 1993 Maçın 15. oyunu
 1.d4 Af6 2.e4 cd 3.Ac3 Fb4 4.Vc2 0-0
 5.a5 Fc3 6.Vc3 b6 7.Fg5 c5!! 8.de5 bc5
 9.Ac3 Ad6 10.Ah3!! h6 11.Fh4? g5! 12.Fg3
 Ae4 13.Ve2 Va5 14.Se2 f5 15.f3 Ag3
 16.hg3 Kb8 17.Af2 Fa6 18.Ad3 d5 19.b3
 Kb3!! 20.Vb3 dc4 21.Va2 cd3 22.Sf2 Kf6!
 23.Kc1 Sg7 24.0-0 25.Vb2 e9 26.G5 hg5
 27.Kc3 Vb6 28.Vb3 ab6 29.Kh5 Ae7
 30.Fd3 cd3 31.Kc7 Ke6 32.Se1 Fb3 33.g4
 Sg6 34.Kh8 (1-0)

Karpov, Anatoly - Timman, Jan
Jakarta 1993 Maçın 16. oyunu
 1.d4 Af6 2.c4 g6 3.Ac3 Fg7 4.e4 d6
 5.f3 0-0 6.Fc3 Ad7 7.Vd2 c5 8.ad5 dc5
 9.0-0-0 Va5 10.Sb1 Ad5 11.Fe2 Ac6
 12.ad5 Vd2 13.Kd2 b6 14.Fa6 Fb6 15.f4
 Fd4 16.Fd4 Ad5 17.Af3 Ad2 18.Kc2 Fb7
 19.Kd1 Kad8 20.Sc2 f6 21.Kd3 Fd6 22.Sc3
 Kd3 23.Sd5 Kd8 24.Se1 Sg7 25.g4 Kd1
 26.Kel1 Ke1 27.Ael1 Fd7 28.c5 e5 29.h4 e4
 30.Sf4 h6 31.ad5 hg5 32.hg5 Sf7 (1/2)

Nielsen - Khatabataar, Calicut 1993
 1.e4 c5 2.Ac3 Ac5 3.g3 g6 4.Fg2 Fg7
 5.d3 d6 6.Fc6 b6 7.Fb7 8.0-0 Fd7 9.Fe3
 Af6 10.h3 0-0 11.Ac2 Ka8 12.g4 e4 13.Ac3
 cd3 14.cd3 Ac8 15.Vd2 d5 16.e5 d4 17.Ff2 e6
 18.g5 Ac7!! 19.Ad4 Fg2 20.Sg2 Ac7 21.Ac4
 Ad5 22.Ad6!! Kc5 23.Ka1 Af4 24.Vf4 Fe5
 25.Ve4 Vd6 (0-1)

Kahraman Olgaç

Dünya Şampiyonluğuna Giden Yol

Satrançta Dünya şampiyonluğunu olmaya niyetlendiniz, bu konuda hazır olduğunuzu inanıyzınız. Sizi uzun, yorucu bir maraton bekliyor. Bulundığınız ilde derece almanız gerekecek. Bazı illerde ön eleme turnuvasından sonra il birinciliğine katılabilme hakkı kazanmak söz konusudur. Sonra Türkiye Birinciliği önelemelerine katılıp ilk 7 dereceye girebilirseniz Türkiye Birinciliği final yarışmasında oynayabilirsiniz. Burada ilk iki dereceyi alanlar zonal (bölgesel) Turnuvaya katılabilir. Ancak Satranç Federasyonu

Kh2 55.Kd1 Fc5 56.Sg3 Kh5 37.Sg2 Fa3
 58.Kd3 Fc5 59.Kd3 (1-0)

Timman, Jan - Karpov, Anatoly
Jakarta 1993 Maçın 17. oyunu
 1.e4 cb 2.d4 d5 3.e3 Ff5 4.Ac5 cb
 5.g4 Fg6 6.Age2 c5 7.b4 h5?? 8.Af4 Af6!!
 9.Agb1 fg6 10.Ac2 Age2!! 11.Af4 cd4
 12.Fh3 Ac5 13.Ve2 A7cb 14.Ac6 Va5
 15.Sf1 hg4 16.Fg4 hg7 17.Sg2 Va6 18.Vd1
 Ag4 19.Vg3 Ac5 20.Vd4 Ve4 21.Ve4 dc4
 22.Fe3 Sd7 23.Ag5 Fe7 24.Kad1 Sc6
 25.Aen Ff6 26.Ad6 Sb6 27.Af3 Sc8 28.Ad4
 Sb6 29.Khe1 Ka8 30.Ac6 Sc6 31.Ad4 Sb6
 32.Fg5 Af7 33.Fc3 Sab6 (1/2)

Karpov, Anatoly - Timman, Jan
Jakarta 1993 Maçın 18. oyunu
 1.d4 Af6 2.c4 g6 3.Ac3 Fg7 4.e4 d6
 5.f3 0-0 6.Fc3 Ad7 7.Vd2 c5 8.ad5 dc5
 9.0-0-0 Va5 10.Sb1 Ad5 11.Fe2 Ac6
 12.ad5 Vd2 13.Kd2 b6 14.Fa6 Fb6 15.f4
 Fd4 16.Fd4 Ad5 17.Af3 Ad2 18.Kc2 Fb7
 19.Kd1 Kad8 20.Sc2 f6 21.Kd3 Fd6 22.Sc3
 Kd3 23.Sd5 Kd8 24.Se1 Sg7 25.g4 Kd1
 26.Kel1 Ke1 27.Ael1 Fd7 28.c5 e5 29.h4 e4
 30.Sf4 h6 31.ad5 hg5 32.hg5 Sf7 (1/2)

Timman, Jan - Karpov, Anatoly
Jakarta 1993 Maçın 19. oyunu
 1.e4 Af6 2.c4 g6 3.Ac3 Fb4 4.Vc2 0-0
 5.Ac3 Fc3 6.Vc3 b6 7.Af3 Fb7 8.e3 d6 9.b3
 Ad7 10.Fb2 Ve7 11.Fe2 c5 12.0-0 Kac8
 13.Kd1 d5 14.de5 Ac5 15.Ve5 Kfd8
 16.ad4 Vf8 17.f3 dc4 18.Fe4 Ed5 19.Fd5
 (1/2)

Sonuç: Anatoly Karpov: maç 12,5 - 8,5'lik bir skorla üçüncü oldu.

uluslararası usta, büyükusta ünvanına sahip olabilirsiniz.

Atalık Nasıl Büyükusta Oldu?

Uluslararası usta ünvanına sahip satranççılardan Suat Atalık, Peristeri (Yunanistan) turnuvasında 3. kez norm aldı ve büyükusta (grandmaster) oldu. Suat Atalık 1988 Selanik Olimpiyatı'ndaki başarıyla uluslararası usta olmuş ve ilk büyükusta normunu almıştı. Atalık, bu ünvanı elde edebilmek için azimle çalıştı. Bunun bir anlamı da Türkiye'de ilk büyükusta olmaktır.

Atalık, katıldığı birçok uluslararası yarışmada başarılı sonuçlar elde etti, fakat büyükustalık için gerekli puanı almadı. Nihayet Ekim 1993'de Tuşnad (Romanya ligi) ve yukarıda da belirttiğimiz Peristeri turnuvasında 2. ve 3. normları alarak büyükusta ünvanını elde etti.

Suat Atalık 1964 yılında doğmuş, orta öğrenimini Galatasaray Lisesinde tamamlayıp ve daha sonra Boğaziçi Üniversitesi Psikoloji Bölümü

vorı gösterilen Ingiliz uluslararası usta M. Sadler bir puan geri kalarak ancak sekizinci olabildi. 15 yaşından beri satranç oynayan, 1994 Ocak ayında 20. yaşını kutlayan M. Ladinovich, Ivkov, Parma, Kurajica ve Cvitan'dan sonra Yugoslavya'nın yetiştirdiği beşinci Gençler Dünya şampiyonu. Bayanlarda ise 38 katılımcı içinde Gürcü N. Churtsidse, Azerbaycanlı Kadimova'nın yarı puan önünde şampiyonluğu kazandı. Gençler Dünya şampiyonasından bir kaç oyundan veriyoruz.

Liuva - Miladinovich, Calicut 1993
 1.e4 e5 2.Ac3 Ac5 3.g3 g6 4.Fg2 Fg7
 5.d3 d6 6.Fc6 b6 7.Fb7 8.0-0 Fd7 9.Fe3
 Af6 10.h3 0-0 11.Ac2 Ka8 12.g4 e4 13.Ac3
 cd3 14.cd3 Ac8 15.Vd2 d5 16.e5 d4 17.Ff2 e6
 18.g5 Ac7!! 19.Ad4 Fg2 20.Sg2 Ac7 21.Ac4
 Ad5 22.Ad6!! Kc5 23.Ka1 Af4 24.Vf4 Fe5
 25.Ve4 Vd6 (0-1)

Bukal - Gabriel, Calicut 1993
 1.e4 e5 2.Ac3 fd6 3.d4 cd4 4.Ad4 Af6
 5.Ac3 Ac6 6.Fg5 d7 Vd2 8.0-0 Fd7 9.Fe3
 Va5 10.Ab3 Ve7 11.Sb1 h6 12.Fe3 Ke8 13.g4
 b5 14.g5 hg5 Fg5 Ac5 16.Ad4 b4 17.Aec2
 Ac4 18.Vc1 e5 19.Ab3 Ah7 20.Fh4 g6
 21.Ag3 g5! 22.Fg3 Ag5 23.Vg3 Ab2 24.Kel
 Ad4 25.e4 bc3 26.Kc2 d5 27.Ac5 Ff7 28.Af6
 Ff6 29.Vf6 Kg8 30.h4 Kg6 31.Vh8 Sg7
 32.Vh7 Vb6 33.Fd3 Ff6 (0-1)

Rublevski - Borovikov, Calicut 1993
 1.e4 e5 2.Ac3 fd6 3.ed5 cd4 4.Ac3 Af6
 5.Fd3 c5 6.0-0 e4!! 7.Kc1 Fe7 8.Ff1 Fg4
 9.Fg5 0-0 10.h3 Fh5 11.g4 Fg6 12.Ac3 Ac6
 13.Ac5 h6 14.Fh4 Fh7 15.Fg2 Ke8 16.Vd2
 Ac4 17.Fe7 e5 18.Ac4 d4 19.Ac6 bc6
 20.Vc3 Kh8 21.b3 eh3 22.ad3 Vd6 23.Ka6
 Kb6 24.Kea1 Ka6 25.Kaf1 Ke7 26.Vc3 Fg6
 27.Fe4 Ke7 28.Kc6 Vd7 29.Kg6 Fg6 30.Vd3
 g5 31.c4 Vd6 32.Fd3 Sg8 33.Vf5 Ke8 34.c5

mü'nden mezun olmuştur. Küçükler ve Gençler kategorilerinde başarılı sonuçlar almış olan Atalık, 1987 ve 1988 yıllarında Büyükler Türkiye Şampiyonu olmuştu.

Atalık Peristeri turnuvasında (ortalama: 2452, kategori: 9) 10 maçta 7 puan alarak eşuanla 2.-3. oldu.

Ortalama Rating	Kategori	GM Normu	IM Normu
2251-2275	1	-	%76
2276-2300	2	-	%73
2301-2325	3	-	%70
2326-2350	4	-	%67
2351-2375	5	-	%64
2376-2400	6	-	%60
2401-2425	7	%76	%57
2426-2450	8	%73	%53
2451-2475	9	%70	%50
2476-2500	10	%67	%47
2501-2525	11	%64	%43
2526-2550	12	%60	%40
2551-2575	13	%57	%36
2576-2600	14	%53	%33
2601-2625	15	%50	%30
2626-2650	16	%47	-
2651-2675	(17)	(%43)	-
2676-2700	(18)	(%40)	[Linares 94]
2701-2725	(19)	(%36)	-
2726-2750	(20)	(%33)	-
2751-2775	(21)	(%30)	-

İlk oyuncumuz turnuvanın birincisiyle: Atalık - Kotronius, Peristeri 1993

1.d4 Af6 2.c4 g6 3.Ac5 Fg7 4.e4 d6 5.f3 (Samisch Devam Yolu: Yılın önce Fischer bunun belki de Shai Hantşavununun şurutulması olacağının söyləmiş; 1...e5 0-0 6.Fe3 e5 (Atalık - Miles, Giriş 1993, Heraklio Açık partisi şöyə devam etmiş; 6...e5 7.Age2 Ac6 8.Vd2 e6 9.Kd1 b6 10.Fg5 Fa6 11.d5 Ae5 12.b3 h6 13.Fe3 ed5 14.Ad5 Ad5 15.Vd5 b5) 7.Age2 e6 8.Vd2 Abd7 9.d5 (9.0-0-0 a6 10.Sb1 b5 11.Ae1 ed4 12.Fd4 b4 13.Aa4 c5 14.Ff6 [1/2] Alterman - Smirin, Groningen 1993, PCA Elemler) 9...ed5 10.Ad5 Ad5 11.Vd5 Af6 12.Vd2 b5 13.Ac5 bc4 14.Fe4 Fe6 15.Fb3 Vb8 16.0-0 Fb3 17.ab3 Vb3 18.Fa7 Fh6 19.Vh6 Ka7 20.Ka7 Vb6 21.Kf2 Va7 22.g4 Kb8 23.Sg2 Ve7 24.Kd2 Kb3 25.Kc2 Vb7 26.Vd2 h6 27.h4 Sb7 28.Vd6 Kb2 29.Kc2 Ke2 30.Ac2 Vb2 31.Vf6 (1/2)

Ali İpek

PCA Grand Prix

Dünya Şampiyonluğuna Giden Yol yazısındaki aşamaları uzun bulacak okuyucularımız için başka yöntemler de yok değil: Bobby Fischer gibi kendinizi Dünya şampiyonu sayabilir ya da Kasparov ve Short gibi kendi satranç birliğiniz kurup kendi Dünya şampiyonluğu maçınızı düzenleyebilirsiniz. Tabii siz ki kaç kişiin ciddiye aldıgıyla da fazla ilgilenmezsiniz.

Fischer, bir İngiliz Firma-sının 5 milyon \$ ödül koyarak Judit Polgar'la arasında, beraberlikler sayılmaksızın 10 galibiyet üzerinden düzenlemek istediği maç teklifini geri çevirdi. (Hatırlanacağı gibi resmi Dünya birinciliği maçında Umman Sultanı koyduğu ödülü geri çekince Karpov ve Timman bir süre ortada

kalmışlardı. Bu olay FIDE'nin itibarını oldukça sarsmışlığı.) Intel firması ise 1994-95 PCA Dünya şampiyonluğu ve Hızlı Satranç Grand Prix organizasyonlarının tümünün sponsorluğunu üstlendi. (Önemli oyuncular ve haberleri dergimizin ileriki sayılarında bulabilirsiniz.) Campomanes, PCA elemelerinin Intel firması sponsorluğunda yapılacağına açıklanması üzerine, Gençler Dünya şampiyonasındaki bir konuşmasında sert bir çıkış yaparak şöyle demişti: "Kısa ömürlü ayrılıkçı organizasyon PCA her ne yaparsa bu bizim işimize yarayacak. Çünkü kazara bir şey becerilebilirlerse onlar ortadan kalktıktan sonra biz zevkle meyvaları toplayacağız." Campomanes'in mantığına da akıl sırlırmıyor doğrusu! PCA elemelerine Kasparov, Short (katılmalarına gerek yoktu); Karpov, Timman (kendi kendilerini inkar edecek degiller ya!); Ivanchuk (elemelerden bir süre önce turnuva listesinde adı geçen Tilburg finalisti acaba neden katılmadı?) ve Salov (Kasparov'la el sıkışmak istemeyen büyükusta) dışında dünyanın en güçlü oyuncuları katıldılar. PCA

Dünya şampiyonluğu için ortaya konulan ödülleri de hatırlatalım: Adaylar çeyrek finali 50.000 \$; adaylar yarı finali 100.000 \$; adaylar finali 200.000 \$ ve 1995 PCA Dünya şampiyonluğu maçı 3.000.000 \$. Görüldüğü gibi Kasparov aslan payını kendisine ayırmış! Son olarak Ocak ayında bir açıklama daha yapıldı: PCA Hızlı Satranç Grand Prix'si 1 milyon doları aşan ödül miktarı ile 18 Ni-sanda Moskova'da başlayacak (Kremlin!) ve dünya sıralamasında başı çeken 16 oyuncuya knock-out (eleme) sistemi ile karşı karşıya getirerek Londra, New York ve Paris'de devam edecek. 1995'e kadarki PCA organizasyonlarının tümü için Intel'in maddi desteği ise 6.000.000 \$ civarında...

Arkadaşlarıyla yemeğine

oyunlar oynayan ilk resmi

Dünya şampiyonu Steinitz

(şampiyonluk maçını 3.000 \$ için oynamıştı), hayli ilerlemiş yaşına rağmen turnuva oyunculuğunu bırakmayan Lasker ("Şöhretim var ama paraya da ihtiyacım var.") ve para ödülü konusunda bürokrasının kurbanı olan Botvinnik'den Spassky'e kadarki Sovyet şampiyonlar (1954'den 1969'a kadar geçen süre içinde şampiyonluk maçları için ortaya konan standart ödül miktarı 3.200 rubleydi.) bugünüleri herhalde hayal dahi edemezlerdi.

Maçtan önce ve sonra birbirleri hakkında aşağılayıcı sözler sarfeden ve araları hala iyi denebilecek olmayan Short ve Kasparov para sözkonusu olunca çok güzel anlaştılar ve FIDE'ye kafa tuttular. Ama onlara sorarsanız önemli olan para değil prensipleri! Short ve Kasparov'un tahminleri tuttu. Görünüş o ki büyük ustalar paranın peşinden gidiyorlar. Bakalım gelecek neler gösterecek?

Kasparov'un Kariyerindeki En Çabuk Yenilgi

İngiliz organizatörler Kasparov - Short Dünya şampiyonluğu maçını en iyi şekilde kaldırdılar veya kullanmaya çalışılar. Televizyon kanalları ve gazeteler arasında tam bir savaş yaşandı. Maçı düzenleyen The Times fiyatını da indirince diğer gazeteler önemli miktarlarda okuyucu kaybettiler. Bilet fiyatlarının bir hayatı yüksek olduğu maça son gün bütün öğrenciler ücretsiz alındı. Televizyon izleyicileri arasında da Telechess adı altında (oyunlar naklen yayınlar dışında da her an teletext ile izlenebiliyordu) hamle tahmin yarışması yapıldı. Gerçi bütün Avrupa'ya dağıtılan onbinlerce broşürden sonra katılım 100'ü bile bulmayıncı, 3. oyundan sonra bu yarışma (Predict-a-Move) durduruldu. Oysa benzeri bir olay daha önce büyük bir başarı ile uygulanmış, 1992 yılında Jon Speelman'ın BBC Televizyon

nu'ndaki *Your Move* adlı programındaki katılım 20.000'e ulaşmıştır. Ödülün de azımsanmayacak olduğu (dünya şampiyonu ile başbaşa bir akşam yemeği değil ama son model bir araba ve dünya şampiyonu ile bir oyun) bu sefer, teknoloji de daha ileriye (her arayıştan sonra yarısmacıının sahip olduğu PIN numarasına skorunun ayrıca kaydedilebilmesi gibi) acaba yanlış giden şey neydi? Herhalde sonuçta bir yarısmacıının genel skoruna bakılıyorken olunması ve bunun içinde haftada üç gün, 4-6 saat TV karşısında geçirmek zorunda kalınması... Karşılaşma kesin olarak sonuçlandıktan sonra da Londra Savoy'da satranç sürdürdü. Üstelik açık fark nedeniyle biraz ilgi kaybeder gibi görünen olay seyirciler için çok daha ilginç hale getirilecek... Kasparov ve Short birbirleriyle 20'ser dakikalık hızlı satranç, 45'er dakikalık tematik partiler ve 5 dakika yıldırım partiler oynarlarken (Kasparov bunların büyük çoğunluğunu yine kazandı) arada başka rakipleri de kabul ettiler. Savoy'daki hamle təmin yarıması birincisi bir seyirci Kasparov'la oynadı. 25. hamleye kadar iyi direnen Phil Taylor 40. hamleden terketti ama hayatında bir kere ligine de olsa Kasparov'la teke tek bir mücadeleni heyecanını ve zevkini yaşadı. Kasparov, Michael Adams'a bir yıldırım parti kaybedince (bayrağı düşüdü) ceketini çıkardı ve diğer iki yıldırımı kazanarak rövanş aldı. Son gün

Kasparov ve Short birlikte siyah taşları 5 kişilik *Channel 4* Televizyonu satranç yorumcularına (R. Keene, J. Speelman, D. King, C. Forbes ve C. Vonderman) karşı profesyoneller arasında uzun yıllardır unutulmuş gibi görünen konsültasyon parti (danişmali oyun) oynadılar ve kazandılar.

Tematik partilerden birinde Kasparov 10. hamleden kayip konuma düşerek, ilgi çekmek uğrunda kariyerindeki en çabuk yeniligi aldı. Organizatörler maç boyunca basın merkezine ve analiz odasına bizmet eden lokantaya bir teşekkür mahiyetinde 3. tematik partinin açılışını gerçekleştirtiler. Onlar da sadık *Bilim ve Teknik* okuyucularının yakından tanıdıklarını, beyazın vezir, iki kale ve fil ederek mat ettiği *Anderssen - Kieseritsky 1851* partisini (ölümüş parti) sevtler. Bu sıhalarla oynamak olan Kasparov'un hiç hoşuna gitmedi ve seçimi protesto etti ama nafile...

Nigel Short - Garry Kasparov

Londra 1993, 3. tematik parti

1.e4 e5 2.f4 e4 3.Fc4 Vh4 4.Sf1 b5? 5.Fb5 Af6 6.Af3 Vh6 7.Ac3 (*Anderssen 7.d3 oynamıştı.*) 7...g5 8.d4 Fb7? (*Burada Raphael Morphy, New York 1857 partisinde görülen 8...Fg7 daha iyi. Siyah beyazın 9.h4'üne 9...Ah5 10.Sg1 g4 11.Ah2 Vb6 ile karşılık verebilir. Eğer beyaz 11.Ae5? oynarsa 11...Fe5 12.d5 Vb6 var.) 9.h4! Kg8 10.Sg1 gh4 (45'er dakikalık partie Kasparov'un saatinde siddiden 20 dakika harcamış durumda.) 11.Kh4 Vg6 12.Ve2 Ac4 13.Kf4 f5 14.Ah4 Vg3 15.Ac4 (1-0)*

Seçme Oyunlar

Tilburg turnuvasının en ilginç yönlerinden biri hem PCA hem de FIDE elemlerinden sıyrılarak aday olmuş Michael Adams'ın henüz adı sami duyulmamış bir Rus oyuncuya 2-0 yenilerek elemesi idi. Alexander Morozovich şu anda ise 2590 ELO puanıyla Dünya sıralamasında ilk 70'inde.

Morozovich - Adams, Tilburg 1993

1.e4 e5 2.Ac3 Ac6 3.f4 g6 4.Af3 Fg7 5.Fb5 Ad4 6.Ad4 cd4 7.Ac2 a6 8.Fa4 b5 9.Fb3 e6 10.0-0 Ad7 11.d3 0-0 12.Ve1 f5 13.Fd2 Ac6 14.Sh1 Vh5 15.Ah6 16.Af3 Sh7 17.Vg3 Ve7 18.Kac1 a5 19.a3 Kab8 20.Ab4 Vf7 21.Vh3 Fa8 22.Kf3 a4 23.Fa2 b4 24.Fc1 b5 cb3 ab3 26.Fb1 27.Fd2 Sg8 28.g4 Ae7 29.gf5 gf5 30.Kg3 Sh7 31.Ac3 Ff6 32.Ag5 Fg5 33.fg5 Ag6 34.Vh6 Sg8 35.h4 f4 36.Kh3 Kb7 37.h5 Ae5 38.Kg1 Kc7 39.Kh4 Ve8 40.g6 ve siyahın bayrağı düşü (1-0)

Euler teoremi düzgün yüzelyi bir katı cisim köşeleri, kenarları ve yüzleri arasında sayısal eşitliği verir:

Kenarlar = Köşeler + Yüzler - 2

Hartston teoremi (!) ise bize su eşitliği veriyor. Piyade + Aşk Hattası = Bingegör (Double, Triple, Quadruple vb.) + 8

Bu teoremin bir sonucu olarak şu söylenilir: Feda ettiğiniz (yada bingegör olusturdugunuz) her piyade için bir açık hat kazanırız. (Bu teoremden en çok faydalanan oyuncu herhalde Mikhail Tal idi.) İki Rus (!) oyuncunun aşağıdaki mücadelede de bu teoremi yakından ilgiliyor:

Kamsky (ABD) - Yusupov (Almanya), Tilburg 1993

1.e4 e5 2.Fc4 Af6 3.d3 c6 4.Af3 Fe7 5.0-0 d6 6.c3 0-0 7.Kc1 Abd7 8.Abd2 Ab6

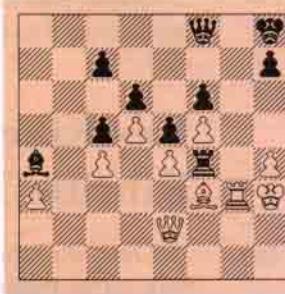
9.Fb3 Fe6 10.Fc2 h6 11.a4 a5 12.Af1 Ah7 13.d4 Ag5 14.Fg5 hg5 15.de5 de5 16.Ae5 Ve7 17.Af5 Kad8 18.Vc1 g4 19.Ad4 Fc5 20.Ab3 Kb3 21.Fb3 Ad7 22.Ac3 Vf4 23.Ve2 Ae5 24.Kad1 Kd1 25.Vd1 g6 26.Ve2 Sg7 27.g3? Af3 28.Sh1 Kh8 29.Af1 Vh6 30.h4 Ah4 (0-1)

Rus büyükusta Anatoly Vaisser, Oviedo Hıza Satranç turuvasını (İspanya) kazanmasında [11/13 puan] rağmen Polgar kardeşlere yenilmekten kurtulamadı. Ortanca kardeş (Sofia) yenildiği oyundan teori açısından da büyük önem taşıyordu.

A. Vaisser - S. Polgar, Oviedo 1993

1.d4 Af6 2.e4 c5 3.d5 b5 4.cb5 a6 5.f3 g6 6.e4 d6 7.a4 Fg7 8.Aa3 0-0 9.Ac2 e6 10.Ac3 ed5 11.Ad5 Ae4 12.fe4 Vh4 13.Sd2 Ve4 14.Vf3 Fh6 15.Sc3 Ve1 16.Sb3 Fe1 17.Fc4 Vh1 18.Ae7 Sg7 19.Vc6 fb6 20.Kc1 Vh2 21.Kc1 ab5 22.ab5 Fb7 23.Af5 gf5 24.Kc7 Sg8 25.Kb7 Vg2 26.Kc7 d5 27.Ff1 Vg4 28.Vc5 Vd1 29.Ac2 Vf1 30.Vd5 Ka5 31.Sb4 Ac6 32.Vc6 Kf8 33.Vd5 Vf4 34.Sc3 Ke8 35.Sd3 Vf1 36.Sc3 f4 37.Sd2 Vf2 38.Kc2 (0-1)

Dünya Mikrobilgisayar şampiyonasında başarı gösteremeyen THE KING, Oviedo'da insanlara karşı fantastik bir somut aldı: 9,5/13 puan ve tek yenilgi. Aynı turuvadı Hintli superstar Anand'ın 9. Sıra Atalık'ın 8,5 puan aldığı düşünürsek bu başarı daha da belirginleşiyor. Rus büyükusta Valery Salov (ELO: 2685) ise aşağıdaki mağlubiyetyle bilgisayarı yenilen ve yüksek ratingli oyuncu ünvanını (!) alıyor. Aslında 47. hamleye kadar durumu fena olmayan Salov iştisate

The KING - V. Salov, Oviedo 1993

hatalar yapınca bakın nasıl kaybediyor? 46 hamle sonunda konum : (Bak:Diagram)

47.h5 c6? 48.Vd3 ed5 49.Vd5 Fc2 50.Sg2 Kh4 51.Sg1 Vb8?? 52.Vf7 (1-0)

Gelecekte uluslararası satranç turuvaları için belki de salon gerekmeyecek. Değişik ülkelerdeki oyuncular kendi evlerinde bilgisayarlarının başında ICS (Internet Chess Services: Üniversiteler, firmalar ve çeşitli kuruluşlardaki bilgisayarları arası bir iletişim ağ) yardımı ile birbirleriley oynayabilecekler. Şu anda ICS oyuncularının hemen hepsi ABD'den olmalarına rağmen diğer ülkelerden de gittikçe artan bir ilgi var. İlk ICS partiniz en güçlü satranç bilgisayarlarından:

IBM Deep Blue - Michael Rohde

ICS 1993 (8'er dakika yıldırım)

1.e4 b6 2.d4 Fb7 3.Fd3 e4 Af3 c5 5.c3

Af6 6.e5 (Teori 6.Ve2 diyor ama varın baska seçenekleri de var...) 6...Ad5 7.0-0 d6?! (7...cd4? 8.de5! bc5 9.Vb3 Vb6 10.Va4 Ad7 11.Kel 12.Ve2 de5 13.Aa1! Af4) (Beyaz aşık üzüm amma büyükståda iyimser bir şekilde halo salırmak içini uğrayıyor.) 14.Fc4 Fe7 15.Ac4 Ve7 16.Afe5! Fe4 17.Ve4 Ad5 18.Af7! 0-0 19.Ah6 Sh8 20.Ve6 A7f6 21.Af7 Sg8 22.Ace5 Vc8 23.Ah6 Sh8 24.Vg8! (1-0)

Sırada Viswanathan Anand var!

GAD - VISHY, ICS 1993

1.e4 c5 2.Ac3 Ac6 3.d4 cd4 4.Ad4 c5 5.Ab5 d6 6.Fe3 Af6 7.A1c3 a6 8.Aa3 b5 9.Ad5 Kb5 10.Fd3 Fe7 11.0-0 Fe6 12.e4 bc 13.Ac6 Ff6 14.Fc4 0-0 15.Ac6 Kb2 16.Ac4 Kb4 17.Ad6 Ad4 18.Ab7 Vb6 19.a3 Kb2 20.Va4 Kc8 21.Fc1 Kb3 (0-1)

Dr. John Nunn'ın Hastings 1993-94 turuvasını kazanıp 2.000 pound ödülli almıştır için son turda siyah taşları Rus oyuncu

Mikhail Krasenkov'a karşı berabere yapması gerekiyordu:

Krasenkov - Nunn, Hastings 1993-94

1.d4 Af6 2.c4 g6 3.Ac3 Fg7 4.g3 c6 5.Fg2 d5 6.cd5 cd5 7.Ac3 0-0 8.Ac5 e6 9.0-0 Af7 10.f4 f6 11.Ad3 Ac6 12.e3 f5 13.Ve2 Af6 14.b5 Ke8 15.a4 Fd7 16.Fa3 Ac4 17.Fc4 dc4 18.Ac5 Ae7 19.Ac4 Fc6 20.Ad6 Kf8 21.g4 Ad5 22.Ad5 ed5 23.b4 af 24.b5 ab5 25.Bb5 Kf7 26.Fc5 fg4 27.Vg4 Fd7 28.Ve2 b6 29.Fb4 g5 30.Ad6 Kf6 31.Va2 gf4 32.Vd5 Fe6 33.Ve4 Kg6 34.Sh1 fc3 35.Kg1 Ka5! 36.Kg6 Fd5 37.Kc6! Fe4 38.Kc4 Ka8 39.Kg1 Vf6 40.Kc3 Sh8 41.0-0-0 Vd4! 42.Ac7 (42.Kg7 Vb4!) 42...Sg8 43.Ac6 Sh8 44.Ac7 Sg8 45.Ac6 Sh8 46.Kg7 Vc3 47.Kg2 Kf8 (1/2)

ABD Birinciliğinde Alexander Ivanov rakibi Yermolinsky'i mat etti ama Yermolinsky oyunu kazandı. Neden mi? Çünkü siyah 37...Kf7 oynayıp saatte başlığında beyazın bayrağı düşüdü ama Ivanov hakemlerden hızla davranış 38.Vh8 mat hamlesi yapıverdi. Ama bu yıldırım partisi olmadığı için bayrağı düşütken sonra yapılan matin bir öncemi yoktu ve puanı Yermolinsky alarak hem birinciliği hem de para ödülüne paylaştı.

Ivanov - Yermolinsky

Long Beach, ABD Birinciliği 1993

1.e4 c5 2.Ac3 d6 3.d4 cd4 4.Ac4 Af6 5.Ac3 Ac6 6.Fc4 Vb6 7.Ab3 e6 8.Fg5 a6 9.0-0 Ae5 10.Fe2 Fe7 11.Sh1 0-0 12.f4 Ag6 13.Fh5 Vc7 14.Fg6 hg6 15.Ve2 b5 16.e5 Ae8 17.Fc7 Ve7 18.Kad1 Fb7 19.Ac5 d5 20.Ve3 Vc7 21.b4 Fe8 22.Ab3 f6 23.Ac5 g5 24.Ac2 gf4 25.Ac5 Vc5 26.Vh3 Vf5 27.Vb3 Vc5 28.Kd1 Vd6 29.Af6 Fe6 30.Kc6 Vd8 31.Ac6 Kf7 32.Kf1 Ac7 33.Ac7 Kc7 34.h3 Kf7 35.Vf3 Kd7 36.Vh5 Sh8 37.a3 Kf7 (bu esnada beyazın bayrağı düşüdü (düşünme süresi bitti) ve hakemler daha müdahale edemedeni Ivanov'un hamlesi geldi): 38.Vh8 mat (0-1) yani siyah mat olur ve kazanır.

FIDE aday elemelerinin ilk turu tamamlanı. Anand, Kamsky, Kramnik, Salov, Timman ve Gelfand rakiplerini yenerek bir üst tura geçtiler.

Yudasin (İsrail) - Kramnik (Rusya)

Wijk aan Zee 1994, FIDE Adaylar

1.e4 c5 2.Ac3 Ac6 3.Fb5 d6 4.Ac4 Af6 5.Ac3 e5 6.Adb5 d6 7.Ad5 Ad5 8.ed5 Ac7 9.ad5 Af5 10.e3 g6 11.Fe2 Fg7 12.0-0 0-0 13.Vb3 Ke8 14.Vb4 e4 15.Ff4 Fc5 16.Fe5 Ke5 17.Kad1 Ah4 18.Sh1 Vg5 19.Kg1 Fg4 20.Fg4 Vg4 21.Kd1 Vf4 22.Vd6 (22.Kc2 A/3/22...Af5 23.Vc7 e3! 24.Kc3 (24.Fc3 Ag3!) 24...Ve3! 25.Ad6 (25.Fc3 Ag3!) 25...Ke7 26.Ac5 gf5 27.Vd6 Ve5 28.Vb4 Kac8 29.Vh4 fd6 30.h3 Vd5 (0-1)

Kamsky (ABD)-Van der Sterren (Hollanda)

Wijk aan Zee 1994, FIDE Adaylar

1.e4 c5 2.Ac3 Ac6 3.Fb5 a6 4.Ac4 Af6 5.0-0 Fe7 6.Kc1 b5 7.Fb3 d6 8.c3 0-0 9.h3 Ab8 10.d4 Abd7 11.Abd2 Fb7 12.Fc2 Ke8 13.Af1 Ff8 14.Ac3 g6 15.b3 Fg7 16.d5 Ab6 17.Fc3 Ke8 18.Ve2 cb 19.e4 cd 20.ed5 Abd5 21.ed5 Ad5 22.Fe4! Ac3 23.Fb7 Ac2 24.Ac2 d5! 25.Fc8 Vc8 26.Ka1 Va8 (Kim üstün?) 27.Fb6 d4 28.Ag5 f5 29.Af1 d3 30.Ac2 Kc8 31.B4 e4 32.F3 Ke1 Vb7 34.Fc3 ef3 35.Ac3 Fb2 36.Kc5 Fc3 37.Kc3 Fb4 38.Kd3 Fe7 39.A1d2 Vc7 40.Fd4 Ve1 41.Sf2 Vc2 42.Kc3 Sh8 43.a3 Va2 44.g4 Fa3 45.gf5 gf5 46.Kc2 47.Fe3 Fb2 48.Kc5 Vd3 49.Kc8 Sf7 50.Ac5 Sf7 51.Kc7 Sf8 52.Ac3 ef3 53.Ac6 Vd6 54.Kc8 Sf7 55.Ad8 Sf7 56.Ff4 Vb6 57.Sg3 Ff6 58.Kb8 Fd8 59.Kb6 Fb6 60.Fe5 Sf7 61.Sf4 Sf6 62.Fg7 Fc7 63.Sg3 Fb6 64.Sd3 h5.Fc3 a5 66.Fd2 a4 67.Ad4 Fd4 68.Sd4 a3 69.Fb4 (69.Sf5 Sf5 70.Sf4) 69...a2 70.Fc3 b4 71.Fa1 Sd6! (71...f4 72.Sd4) 72.Sc4 Sf6!! (72...f4 73.Sd4!) f3 74.Sf3 Sd5 75.Sf3 Sf4 76.Sf2 Sf3 77.Sd2 ve7 73...Sf6 74.Sf4 Sf5 75.Sf4 Sf4 76.Sf3 Sf3 77.Sd2) 73.Sb3 Sd5 74.Sa2 f4 75.Ff6 f3 76.Fh4 Sd4 77.Sb3 Sf3 78.Sb4 f2 79.Ff2 Sf2 (0-1) Çok enteser bir mücadele...

Ayar Karaçay